

Przedpłata
„Nowa Polska“ jest najtańszym dziennikiem w Polsce: kosztuje miesięcznie tylko 1 (jeden) złoty, z odnośn. do domu 1,20, przez pocztę 1.36 zł.

NOWA POLSKA

Ogłoszenia
20 groszy wiersz milimetry na stronie 4-lamowej. Drobne ogłoszenia: napisowe słowo 10 groszy, każde dalsze słowo — wo 5 groszy. —

Organ Stronnictwa

Wielkiej Polski.

Adres Redakcji i Administracji: Toruń, ul. Plac św. Jana nr. 8.

Wydawca i red. odpowiedzialny: Fr. Czechowski, Toruń, Sz. Chelmińska 186.

Rok II Nr. 48

Poznań - Toruń, środa, dnia 7-go marca 1934 r.

Cena 5 gr.

Kryzys.

Zastój panujący w całym świecie, nosi oklepaną dziś nazwę „kryzysu“. Skąd powstał, kiedy się skończy, tego nikt przewidzieć nie może. Faktem jest, że stan ten nie jest we wszystkich krajach jednakowy — wchodzą tu w grę czynniki lokalne i międzynarodowe. Gadaniami tylko o tem co jest sprawę się nie pomoże, trzeba szukać lekarstwa na tą bolączkę we własnym kraju.

Bo co może obchodzić naszego rolnika naprz. budowanie nowych dróg w stanie Alabama albo przełożenie, przypuśćmy, drugiej linii kolei Wschodnio chińskiej lub pogłębianie kanału Panamskiego? Nic. Przed wojną, przy braku granic celnych z Rosją, mógł przemysł polski liczyć na dostawę do Wsch. Chińskiej kolei. Dziś nie warto o tem myśleć. A Ameryka lub Panama dadzą sobie radę bez nas. Pomyślmy więc o sobie.

Kraj wielomiljonowy, prawie samowystarczalny, na kresach obszary, wolażące o zagospodarowanie, zaludnienie. Ludność wzrastająca z szybkością, zastraszająca sąsiadów i „kryzys“. Trzeba to zmienić.

Wiadomą rzeczą, a starą jak świat jest, że wszędzie, a u nas szczególnie, bo jesteśmy krajem rolniczym, jak chłop ma pieniądze — mają je wszyscy: i rząd i kupiec i rzemieślnik. Dlaczego? Bo chłop jest największym konsumentem przez swoją masę. A co kupuje chłop w Polsce? Może spirytus, może czasem zapalki, może trochę nafty, choć umie sobie radzić samogonem, krzesiwem i lucywem. Trzeba więc dać możliwość chłopu stać się konsumentem. Niech tylko pewien odsetek ludności kupi sobie nowe buty, sukna na spodnie, płótna na bieliznę, garnek do gospodarstwa, blachę na pokrycie dachu, talerz fajansowy — czy ja wiem co jeszcze — i cały kraj zapomni o kryzysie, konieczną rzeczą — i to już — jest stworzenia konsumenta wewnątrz kraju. Wywożenie węgla po cenach niżej kosztu zagranicę, sprzedawanie spirytusu do Ameryki, wywóz ropy, to dobre dla wielkich przemysłowców, ale co ma z tego ogół, cierpiący od kryzysu? Mało. Trzeba za wszelką cenę wykształcić sobie konsumenta w kraju. Nie mam statystyk przed sobą, więc nie operuję cyframi. Dla ciekawych służę radą: niech porównają konsumpcję choćby Śląska i Gdańska z innymi dzielnicami, to daje jasny obraz.

Zadaniem czynników miarodajnych jest opracowanie takich projektów dla kraju, któreby poruszyły ten błogi stan senny o głodzie, wywołały ruch, pobudziły energię ludzką i wniosły promień nadziei na lepsze jutro. Budujmy, twórzmy, handlujmy. Tylko ruch jest życiem. Z chwilą, gdy serce przestaje być w ruchu, człowiek umiera, a kamień porasta bez ruchu ale pleśnią. Wzywamy społeczeństwo do obudzenia się z tego letargu i nie czekania tylko na zmiłowanie Opatrzności. Naród, Sejm, Rząd wspólnym wysiłkiem do walki z zastojem.

Prince został zatruty.

Sensacyjny wynik analizy.

PARYŻ, 6. 3. PAT. — W dochodzeniu, prowadzonym w sprawie zabójstwa radey Prince'a zaszedł ważny fakt. Prof. anatomji patologicznej w Dijon dr. Kühn, który dokonywał analizy części zwłok zabitego wykrył ślady zatrucia organizmu zmarłego przez substancję tego rodzaju jak kokaina, chlorofom względnie alkohol. Dr. Kühn nie jest również w stanie orzec czy zatrucie było śmiertelne czy nie. Zaznaczyć należy, że sprawozdanie dr. Kühna pozostaje w sprzeczności z raportem dr. Kohn Abresta, który

nie wykrył w zwłokach radey Prince'a żadnych śladów trucizny. Biegli twierdzą, że odmienne wyniki analizy tłumaczą się różnymi metodami badań. Podczas gdy dr. Kühn Abrest miał do dyspozycji wątrobę, płuca i nerki i badał je pod względem chemicznym, to dr. Kühn dokonał badania histologicznego i operował fragmentami organów. Wobec tych sprzecznych opinii znanych specjalistów, władze zarządzają prawdopodobnie dalsze badania i ekshumację zwłok.

Przyjaźń prokuratora z oszustem

Podprokurator Hurlaux zawieszony w urzędowaniu.

PARYŻ, 6. 3. PAT. — Minister sprawiedliwości Cheron zawiesił w urzędowaniu podprokuratora Hurlaux, który pozostaje pod zarzutem, iż utrzymywał stosunki ze Stawiskim. Hurlaux, który usiłował się otrucić został odstawiony do lecznicy. Publiczność podczas przewożenia Hurlaux manifestowała wrogo przeciwko niemu.

Zawieszenie w czynnościach pod-

prokuratora nastąpiło na skutek znalezienia podczas jednej rewizji listu Hurlaux do Stawiskiego, w którym zapewnienia go o swej przyjaźni... Hurlaux nie zaprzeczył, że był autorem tego listu, twierdzi jednak, że nie otrzymywał od Stawiskiego żadnych pieniędzy, ani nie wyświadczył oszustowi żadnych specjalnych przysług.

—O—

Na pomoc rozbitkom „Czeluskina“

MOSKWA, PAT. W Moskwie otrzymano radiogram z obozu rozbitków „Czeluskina“ z podpisem prof. Smitha, że dziś dnia 5-ego marca przy 40 stopniowym mrozie samolot „Ant 4“, pilotowany przez lotnika Lapidowskiego w towarzystwie lotnika Pietrowa wystartowali ze środka Kuellen i dotarli do rozbitków Czeluskina, skąd zabrali 10 kobiet i dwoje dzieci i dostarczył je szczęśliwie na przylądek Kuellen. W obozie pozostaje zatem 89 mężczyzn, w razie utrzymania się pomyślnej pogody samolot ma kontynuować akcję. Niezależnie od tego przedsięwzięcia jest akcja ratunkowa z Alaski przez lotników Lewoniewskiego i Slepniowa oraz badacza polarnego Uszakowa w porozumieniu z amerykańskim towarzystwem Panamerican Airways.

W Nome gotowy jest do odlotu szybkoieźny samolot, mogący odlecieć do obozu rozbitków w ciągu 3 godzin, Statek „Smoleńsk“ z 7-ma samolotami na pokładzie i statek „Stalingra“, które dn. 28 lutego wyruszyły z Władywostoku i Pietropawłowska na Kam-

Niech zadymią kominy hut i kopalni, łódzkich, białostockich i bielskich fabryk, garbarni w Radomiu, niech koleje wożą towary dla krajowego konsumenta.

czatkę zbliżają się według ostatnich wiadomości do cieśniny Beringa. Lotnik Wodopianow będzie usiłował przedostać się do rozbitków z Chabarowska przez Syberję północno-wschodnią, na wypadek przeciwności akcji ratunkowej w stoczni leningradzkiej śpiesznie wykańczany jest remont łamaczy lodów „Krasin I“ i „Liedtke“.

Dżuma w Indjach.

LUCKNOW, PAT. Według oficjalnych danych zmarło na dżumę w Indjach w ciągu trzech tygodni do dnia 24 lutego rb. 2866 osób.

Katastrofa w kopalni.

KRÓL. HUTA, 5. 3. PAT. Na kopalni „Litandra“ w Nowym Bytomiu wydarzył się dziś tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą cztery ofiary. Katastrofa nastąpiła wskutek oberwania się zwalów węgla. Węgiel zasypał czterech górników. Drużynie ratowniczej udało się wkrótce dotrzeć do zasypanych górników. Jeden z nich poniósł śmierć na miejscu, trzech zostali ranni, w tem jeden ciężko. Poranionych górników przewieziono do szpitala.

Znamienna demonstracja.

P. t. „Legioniści i peowiaci a Zw. pracy obywatelskiej Kobiet i Legion Młodych sanacyjna „Gazeta Polska“ ogłasza komunikat następujący:

„Stoeczna rada ideowej współpracy Związku Legionistów Polskich i POW. na posiedzeniu, odbytem w dn. 1 bm. pod przewodnictwem dr. Władysława Dziadosza uchwaliła:

1) wobec pełnej umiłowania dla Państwa rodziny i wszelkich wzniosłych idei działalności Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, postanawiamy działalność tej organizacji na każdym polu popierać i w walce ze złem wspomagać;

2) w zrozumieniu ideowej i politycznej działalności Legionu Młodych — wzywamy Legionistów i Peowiaków do wstąpienia w szeregi seniorów Legionu Młodych“.

Działalność tych dwu organizacji Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i Legionu Młodych spotkała się świeżo z niedwuznacznym potępieniem w liście pasterskim całego Episkopatu Polski. Wobec tego wystąpienie Związku Legionistów i P.O.W. w tym właśnie momencie z wyrazami solidarności, w stosunku do tych dwu potępionych przez dostojników Kościoła organizacji, w katolickiej Polsce, nabiera cech szczególnie znamiennej demonstracji.

Pożar olejarni.

HAMBURG, 5. 3. PAT. W największej niemieckiej olejarni Herza w Wirtembergii spłonął doszczętnie 5-cio piętrowy magazyn pełny olei i nasion oleistych oraz laboratorium fabryczne. Płomień palącego się magazynu oświetlały chwilami całe miasteczko, jak w dzień. 5 straży pożarnych po całonocnej pracy ocaliło resztę fabryki. Szkody wynoszą 1 milion mk.

Miesiąc na krze!

MOSKWA, 5. 3. PAT. Po dziesięciu dniach przebywania na płytach lodowych uniesionych na morze Kapspijskie niemal wszyscy rybacy zostali uratowani. Lotnik Bragin przewiózł na brzeg trzech rybaków, którzy przebywali na lodzie około miesiąca. Należy przypuszczać, że akcja ratunkowa dzięki pomyślnie prowadzonej akcji statków i samolotów będzie niebawem całkowicie zakończona.

Śmiertelny wypadek.

TORUŃ. Dnia 5 bm. o godz. 19.30 Duszyński Józef, lat 78, przechodząc przez jezdnię ulicy Grudziądzkiej w pobliżu ul. Podgórznej dostał się pod tramwaj, ponosząc śmierć na miejscu. Jak wykazały dotychczasowe dochodzenia, Duszyński, będąc zupełnie głuchym, nie zwrócił uwagi na jadący przy chodniku tramwaj. Ze względu na małą odległość motorniczy nie zdołał zatrzymać już tramwaju. Strasznie zmasakrowane zwłoki odwieziono do kostnicy miejskiej.

Wkrótce przybywa „Lech”.

Onegdaj na statku „Warszawa” wyjechała do Anglii załoga nowowbudowanego w angielskiej stoczni Glasgow statku „Lech”, będącego własnością Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego.

Przybycia statku „Lech”, powiększającego naszą morską flotę handlową o nowa pływającą jednostkę morską, do Gdyni, spodziewać się należy w połowie marca.

Największym portem Bałtyku będzie Gdynia.

Rozpoczęte prace nad planami dalszej rozbudowy Gdyni przewidują powiększenie długości nabrzeży portowych z obecnych 8600 m. do 10.000 m.

Opracowane już zostały plany budowy nowych łamaczy fal.

Z chwilą ukończenia tych robót, Gdynia stanie się największym portem na Bałtyku.

Jednocześnie Gdynia staje się najbardziej nowoczesnym portem dzięki instalowaniu i zastosowaniu udoskonalonych urządzeń przeladunkowych.

Doskonały projekt.

Wycieczki morskie na raty.

Dowiadujemy się, że powszechnie znany w Gdyni kpt. mar. handl. p. Aleksander Bienkowski, złożył w departamencie morskim Min. Przem. i Handlu projekt organizacji turystycznych wycieczek morskich opłata za które rozkładanaby była na raty miesięczne.

Projekt przewiduje, że korzystanie z wycieczek morskich za ratalną opłatą poważnie przyczyni się do zwiększenia frekwencji pasażerów z pośród urzędników, oficerów, policji i t. p., udostępniając korzystanie z dobrodziejstw podróży morskich szerszym sferom społeczeństwa polskiego.

Projekt kpt. Bienkowskiego spotkał się z życzliwym i należytym zrozumieniem w departamencie morskim, tak, że przewidywane jest już obecnie, że realizacja jego nastąpi w nadchodzącym sezonie.

Wyrok w sprawie „Rasputina”.

Metro-Goldwyn-Mayer przegrała proces.

LONDYN. 5. 3. PAT. — Dziś zakończył się proces, wytoczony firmie Metro-Goldwyn-Mayer przez księżną Irenę Aleksandrowną, żonę księcia Feliksa Jussupowa. Sąd wydał wyrok, mocą którego przyznane zostało wielkiej księżnie odszkodowanie w sumie 25.000 funtów. Poza tym mocą wyroku firma Metro-Goldwyn-Mayer opłaca kosztą całego procesu.

Pełnomocnik firmy oświadczył, że wyrok przyjmuje i że film pod tytułem „Rasputin” zostaje z Anglii natychmiast wycofany. Według opinii kół prawniczych należy oczekiwać, że obecnie wielka księżna Irena Aleksandrowna podejmie podobny proces w Ameryce, gdzie również prawo surowo występuje w wypadkach zniesławienia.

Olbrzymia afera szpiegowska.

Na czele organizacji szpiegowskiej stała piękna Francuska.

BUKARESZT. Olbrzymie zainteresowanie wywołało wykrucie wielkiej organizacji szpiegowskiej, która stała rzekomo na usługach jednego z południowych państw ościennych.

Około 100 osób zamieszanych w powyższą sprawę, zarówno wojskowych, jak cywilnych, zostało aresztowanych.

Na czele organizacji stały 2 kobiety z których jedna Paula Pascal, Francuska, o niezwykłej urodzie, zdołała w ostatniej chwili zbiec zagranicę.

Przybyła ona mniej więcej przed rokiem do Budapesztu i wydzierżawiła

w pobliżu ministerstwa spraw zagranicznych oraz ministerstwa wojny wspaniałą pałac, jednego z członków arystokracji węgierskiej.

Drugą kierowniczką organizacji szpiegowskiej jest była żona ks. Odescalschi, która w ostatnim czasie występowała jako tancerka w lokalach nocnych. Została ona aresztowana.

Trzech oficerów, w liczbie jednego pułkownika i 2-ch kapitanów zamieszanych w aferę, popełniło samobójstwo.

Kwatera główna organizacji znajdowała się w centrum miasta.

Drobnym datkiem przyczynisz się do zakupienia samolotu na Challenge 1934 roku.

Państwowa Szkoła Morska wyruszy w podróż naokoło świata.

Informują nas, że Min. Przem. i Handlu zamierza w roku bieżącym wysłać ucni Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni na raid morski naokoło świata, na polskich statkach.

Raid ten, zakrojony na nienotowaną dotąd w morskich dziejach Polski skalę, wzbudza w Gdyni ogólne zainteresowanie.

Sytuacja „Cieszyna”.

GDYNIA. PAT. Według otrzymanych tu informacji, akcja ratownicza statku „Cieszyna” jest w pełnym toku. Statek ratunkowy pozostaje ciągle w pogotowiu w pobliżu miejsca awarii. Od wczoraj na pokładzie „Cieszyna” znajduje się specjalnie delegowany inspektor „Żegluga Polskiej” p. Brański.

Czytajcie pilnie

Protokoły Mędrców Syjonu!

Straszna omyłka.

71)

POWIEŚĆ.

Juljusz Mary.

(Przekład z francuskiego).

STRESZCZENIE. Dzierżawca Combredel zmarł po krótkich cierpieniach wśród okoliczności podejrzanych. Lekarz dr. Mdelor, przeprowadzając sekcję zwłok znalazł ślady arszeniku i orzekł, że Combredel został otruty. Jako podejrzaną aresztowano żonę jego Anny, ponieważ małżeństwo było nieszcześliwe. Anna, wychowana przez krewnych, w przekonaniu, że jest sierotą, w kilka lat po zamążpójściu, padła ofiarą wymuszeń ze strony Piequeura, kryminalisty, który był mężem jej matki, upadłej kobiety. Obawiając się szantażystów dawała im pieniądze, aby okupić ich milczenie. Przed sądem nie chciała ani słowa wyjaśnić, co znaczący tajne schadzki z podejrzanym osobnikiem i wydatki pieniężne, poprzedzające nagłą śmierć męża. Sąd na podstawie orzeczenia dra Madelora skazał ją na śmierć.

W nocy przed wykonaniem wyroku lekarz, czytając czasopismo lekarsko-sądowe doszedł do przekonania, że się pomylił. Jak szalony pobiegł na miejsce stracenia; zapóźno — wyrok właśnie został wykonany.

Po piętnastu latach spotykamy tego samego dra Madelora praktykującego w małej miejscowości Haut-Butte pod przybranym nazwiskiem Laurent. Mieszka z nim córka Marja i wiesniaczka Paulina. Pewnego dnia w pobliżu domu doktora uległ wypadkowi młody dzierżawca z la Cendriere, p. Jerzy. Przeniesiono go do domu lekarza; Marja i Paulina zakochały się w przystojnym i sympatycznym młodzieńcu. Jerzy darzył wzajemnością Marję. Postanowili się pobrać, czemu sprzeciwiał się Madelor, który pewnego dnia dowiedział się, że Jerzy jest synem straconej z jego winy Anny Combredel. Laurent został zdemaskowany jako Madelor przez Piequeura, który ciężko ranny przez przemytnika, leczył się w domu Madelora. Paulina, powodowana zazdrością, odkryła usłyszaną od Piequeura tajemnicę tę przed Jerzym i Marją. Straszne odkrycie spowodowało zamrozenie umysłu Marji i jej ucieczkę z domn. Odnaleziono ją obłąkaną w grocie skalnej, gdzie wpadła do podziemnego jeziora. Wyratowała ją Paulina. Przewieziona do domu, Marja odzyskała przytomność.

Jerzy, mimo, że kochał Marję, odmówił jej poślubienia ze względu na zawinięcie śmierci swej matki przez Madelora.

(Ciąg dalszy).

Poczem udzielili Madelorowi spostrzeżeń medycznych, jakie obaj porobili. W końcu Ingrelans dodał:

— Powierzyłeś nam strapienia twojej córki. Otóż według naszego zdania, cierpienia moralne, działające na organizm, tak wątpli i delikatny, są

jedyną przyczyną choroby. Przy takim stanie rzeczy, nie można mieć nadziei, muszę ci wyznać, jakkolwiek bolesną musi być dla ciebie taka pewność, otóż powtarzam, nie może mieć najmniejszej nadziei utrzymania przy życiu twojej córki. Takie jest moje zdanie, które zresztą podziela w zupełności i kolega de Bailly. Jeden ratunek ci pozostaje, który, życząc z całego serca, aby nie przybył zapóźno... Powrót tego młodzieńca, którego córka twoja pokochała, powrót bezwzględny.

— Kiedy to, co radzicie jest niemożliwe do spełnienia... Jerzy jest więźniem w Niemczech... Nie wiemy zupełnie, gdzie się znajduje.

— Przy pomocy Boskiej, może ci się uda odszukać tego, kogo córka twoja tak gorąco kochała. W każdym razie, ta ostatnia próba jest konieczna. Biedna chora, gdy się dowie o twoich usiłowaniach odszukania Jerzego, znajdzie może jeszcze w swym wątłym organizmie sił trochę, aby walczyć czas jakiś z chorobą, która ją zjada.

X.

Obaj lekarze opuścili dom Madelora. Paulina, która wszystko słyszała, pobiegła do starca, którego twarz zalana była łzami, złożyła pocałunek na jego czole i rzekła:

— Czemu tak bardzo rozpaczasz? Jerzy przecież żyje. Przy pomocy Boskiej odnajdziemy go.

— Ale, droga Paulino, jak to zrobić? Nie mogę przeciw opuścić chorego dziecka i jechać do Niemiec. Gdyby Bóg powołał ją do siebie w mojej nieobecności?...

— Mam jedną myśl. Josillet, służący z la Cendriere, kocha mnie; to zacy chłopiec i dla mnie, jestem tego pewna, gotów jest do największych poświęceń. Pobiegnę do niego i będę go błagać, aby pojechał szukać Jerzego. Za jeden mój pocałunek, pojedzie natychmiast.

W dziesięć minut potem, Paulina przybiegła zadyszana do la Cendriere. Josillet był właśnie na podwórzu folwarcznym i wypręgał konia. Wiesniaczka podeszła prosto ku niemu i wyciągnęła do niego rękę:

— Josillet, potrzebuję od ciebie pewnej przysługi. Czy jesteś gotów udać się o sto mil od tego miejsca, jeżeli tego będzie potrzeba, przebiedziesz całe Niemcy, gdy nie będzie można inaczej, żeby odszukać Jerzego i przywieźć go do Haut-Butte? Od tego zależy życie Marji.

O duszę wychowawcy.

Warszawski tygodnik „Myśl i Czyn” odsłania niewesoły obraz, wśród jakich warunków żyje i wychowuje się nasze nauczycielstwo:

„Opłątano nauczyciela siecią rozporządzeń, papierków, nakazów, zarzucano go całą masą statystyk i sprawozdań, aby nie miał chwili wolnej do pracy nad sobą, zajęto mu każdą minutę dnia na rzeczy drugorzędne; i narzucone, swobodny rozwój został zahamowany i z braku czasu i braku wolności i środków Nauczyciel stał się rodzajem niewolnika i trudno mu kochać swój zawód. Nie żąda się od niego sprawozdania, co zrobił z duszą młodzieży, ale ile kartek wypełnił, ile papieru zapisał na statystyki. Jakże piękne były hasła, jak wspaniałe podstawy, na których miano budować ten gmach. Szły od największych duchów przeszłości.

Mówiło się, że nauczyciel ma być artystą i twórcyem jutra, budowniczym przyszłej Polski. Jakże inne, jakże tragicznie inne stało się wszystko w zrealizowaniu, gdy do realizacji wzięli się ludzie, którym szło o pośpiech i narzucenie swej woli, a nie kochali tego, co jest w Polsce najważniejsze. Zaczęło się od polskiego ducha, a stało się obce, wedle obcej formy narzucone, tak dalekie od tego, czem być miało. Dziś patrzymy na nauczycieli, którzy się boją odezwać słowem w sprawach publicznych, żeby kto ich słów nie podsłuchał, nie doniósł, nie przekreślił, nie pozbawił chleba. Boją się mieć swe przekonania. — Gdzie tu miejsce na wiarę i na siłę jej obrony? Miłość zawodu? Można go kochać, jeśli się ma wiarę, jeśli się ma możliwość tworzenia, nie wtedy, gdy się jest tylko rzemieślnikiem, ograniczonym do ostateczności nakazami. Rzemieślnikiem musi dziś być nauczyciel, który każdy dzień, każdą godzinę ma pokratkowaną i z góry zapisaną, bez względu na możliwość wykonania tego.”

Jakież to dalekie od poglądu, że nauczanie jest sztuką i artystem...

— Z takim spojrzeniem, panno Paulino — rzekł, cały czerwony i bardzo wzruszony — możesz mi kazać przetrząsnąć wszystkie zakątki świata całego.

— I chętnie się zgadzasz?

— Przebóg! nie mam chyba miny człowieka, który działa pod przymusem? — rzekł nieco ironicznie.

— A jaki jest twój plan?

— O! plan... zawiele żądasz odemnie; spuszczyć się na los szczęścia.

— Pomyśl jednakże o trudnościach, jakie napotkasz w swojej podróży, o różnych niebezpieczeństwach.

— Przeciwnie, panno Paulino, wolę o tem nie myśleć.

— Dokąd się udasz najpierw?

— Do Sedanu. Tam postaram się dowiedzieć, gdzie został wysłany 58-y pułk linjowy, albo przynajmniej część jego, gdyż w takim zamieszaniu nie można się spodziewać znaleźć w jednym miejscu cały oddział, pułk lun bataljon.

— A potem?

— Jeżeli się czego dowiem, no, to pojedę do Niemiec, bez względu na Prusaków, którzy są wszędzie. Takie już ich mnóstwo we Francji, że nie musiało pozostać wiele ich w własnym kraju.

— Ja słyszałam — rzekła Paulina, — że żołnierze, których zabrano do niewoli w Sedanie, zostali wysłani do miast, leżących nad Renem.

— Jeżeli to prawda, to tem lepiej, Paulino. Łatwiej mi przyjdzie odnaleźć Jerzego i dopomóc mu do ucieczki.

Patrzeli na siebie czas jakiś, trochę wzruszeni oboje. Josillet rzekł cicho:

— Nie wiadomo, co się może przytrafić, panno Paulino, może się już nigdy nie zobaczymy...

— Pocałuj mnie, Josillet.

Nadstawiła mu czoło.

Wieśniak obtarł usta wierzchem ręki i złożył na niem głośny pocałunek.

— Mam teraz odwagi i cierpliwości więcej, niż potrzeba — szepnął.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wtorek 6. 3. Perpetuy.
Środa 7. 3. Tomasz

KRONIKA

Czwartek 8. 3. Wincentego
Piątek 9. 3. — Franciszka.

Gdynia.

Kino „Morskie Oko“.
„Demon złota“.

Kino „Czarodziejka“.
„Prokurator Alicja Horn“.

Kino „Bajka“.
„Katarzyna Wielka“.

W razie wypadku telefonuj:

Lekarz dyżurny: telefon nr. 12-40
Straż pożarna: tel. 17-08 i 10-12.
Pogotowie sanitarne: tel. 1708.

Dyżur M. Z. E.

Miejskie Zakłady Elektryczne przy ul. Starowiejskiej tel. 29—67 urzysują stale dyżury czynne przez cały dzień i noc dla naprawy uszkodzeń w prądzie elektrycznym. Wezwanie o naprawę żelazek, kuchenek, buljerów, i t. p.

Zgłaszać należy telefonicznie pod powyższym numerem.

Efektow 1y, wytworny krawat, dobrą i gustowną bielizną, modne kolnierzyki, nowości w kapeluszkach znajdziesz: po cenach niskich w firmie

CZESŁAW

Nowacki Gdynia, ul. Starowiejska 7

Zjednoczone Mleczarnie Robakowo Gdynia—Luzino Gdynia—Grabówek tel. 1887 dostarczają na każde telefoniczne żądanie z dostawą do mieszkań: mleko w butelkach, masło deserowe, sery, śmietanę kwaśną i kremową po cenach konkurencyjnych. Dla pp. urzędników kredyt miesięczny.

Popularny najwytworniejszy dancing Variete „Alhambra“ bogaty program artystyczny — ceny niskie — nastrojowa orkiestra Kirela i Strausmana. Lokal otwarty do 5-tej rana.

Kasa Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni czynna jest codziennie od godz. 9—13 w soboty do 12 i wyłącznie dla wpłat od godz. 18.30 do 19.30. — Kantory wymiany walut na dworcu i przy ul. Portowej są czynne codziennie od godz. 8.30—20-tej bez przerwy. Jak również w czasie przybycia statków na Dworcu Morskim.

Hotel Morski (dawniej Kaszubski — Gdynia, Kamienna Góra. Jedyny pierwszorzędny Dancing—Kabaret Od dnia 1 marca całkowicie nowy program atrakcyjny. Kwartet „Braun“. Hiszpańska ekwilibrystyka — światowa atrakcja. Duet Sisters — Newgrady. Tańce salonowo - akrobatyczne Regwita, nieprzeciętna tancerka klasyczna młoda uroczą Turczynka — w Polsce nigdzie niewidziana. Atrakcyjny zespół orkiestrowy — (kwintet) pod batutą dyr. Aleksandra Plicha.

Dalsze zamówienia na motory morskie firmy „Perkun“. W związku z intensywną rozbudową flotyli większych kutrów rybackich, cały zapas motorów morskich, jakie wyprodukowała f-ma „Perku“ w Warszawie już się wyczerpał. Ponieważ zgłoszenia na nowe kutry napływają i wkrótce rozpocznie się ich dalsza budowa, zachodzi także potrzeba przygotowania odpowiedniej ilości motorów. W związku z tem, Morski Instytut Rybacki zamówił ostatnio dalszą serję motorów w fabryce „Perkun“. Krajowe motory morskie Perkuna okazały się w eksploatacji dogodne i ekonomiczne. Koszt jednego motoru wynosi od 12 do 25 tys. złotych zależnie od mocy motoru. (AP)

Połowy ryb morskich w m. lutym rb. Na całym polskim wybrzeżu w miesiącu lutym rb. złowiono ogółem 2.097.670 kg. ryb, — wartości 281.123 zł, wobec 1.820.610 kg. — 314.734 zł. w miesiącu styczniu. Zwiększenie się połowów nastąpiło wskutek lepszej zdobyczy szprotów. Według poszczegól-

nych gatunków połowy lutowe przedstawiają się jak niżej. Szproty 1991000 kg. wart. 199.100 zł., węgorze 1480 kg. wart. 2.072 zł., śledzie 77.650 kg. wart. 31.060 zł., siołdkowod. 1010 kg. wart. 1.472 zł., dorsze 17.620 kg. wart. 6.848 zł. inne 16.40 kg. 3.900 zł., łososie 7770 kg. wart. 36.672 zł. Z powyższych połowów 1297.500 kg. dostarczono do wędzarni, 761.030 kg. rozsprzedano na wybrzeżu i 39.140 kg. wywieziono do Gdańska. Podział połowów według poszczególnych obwodów był następujący: rybczy z obwodu helskiego złowili 1050.320 kg. wartości 150.684 zł., z obwodu gdynińskiego 621.130 kg. wartości 71.017 zł. z obwodu jastarnickiego 393.480 kg. wartości 45.666 zł., z obwodu puckiego 22.650 kg. wart. 9.536 zł. i z obwodu chłapowskiego 8990 kg. wart. 3.780 zł. (AP)

Meble biurowe

najtaniej tylko w firmie:

„Bydgoska Fabryka Mebli Biurowych“

Skład fabryczny:

Gdynia, Władysława IV. 28
naprzeciw Telegrafu, tel. 21-88.

Możliwości eksportu polskiego chmielu do Ameryki Północnej. Poważne amerykańskie firmy handlujące chmielom poszukują kontraktu z polskim rynkiem, mając zamiar sfinalizować szereg transakcji. Przy tej okazji rozważana jest sprawa zorganizowania na terenie Gdyni reprezentacji polskich plantacji chmielu celem ułatwienia bezpośredniego kontaktu z amerykańskimi odbiorcami. Projektuje się przy tem urządzić w Gdyni wystawę próbek chmielu poszczególnych polskich plantacji, aby w każdej chwili móc służyć ofertą na żądany gatunek chmielu. Należy zaznaczyć, że Amerykanie życzą sobie otrzymywać oferty kalkulowane na c. i f. Nev Jork.

Możliwości dla eksportu polskich towarów na Daleki Wschód. W dniu 10 bm. wychodzi z Gdyni statek „City of Wellington“ należący do linii Gdynia—Daleki Wschód. Zabiera on około 700 ton ładunku. Ta ilość ładunku wskazuje, że przemysł polski ma przed sobą duże możliwości zbytu polskich towarów do krajów Dalekiego Wschodu. Trzeba tylko pewnego wysiłku ze strony naszych kupców, bo tylko dużym wysiłkiem można zdobyć pewien sukces na rynkach wschodnich. W ciągu ubiegłego roku Polska importowała tylko przez Gdynię z krajów Dalekiego Wschodu, 27,861 tonn towaru, gdy eksport nasz do tych krajów wynosił przez Gdynię zaledwie 2082 Te przewagi importu kupiectwo nasze może i musi zrekonpensować. Szlak morski do tych krajów stoi dla nas otworem. Z końcem ubiegłego roku Gdynia uzyskała doskonałe bezpośrednie połączenie wodne z krajami Dalekiego Wschodu. Bardzo pożądanym byłoby aby firmy najbardziej zainteresowane eksportem na te rynki utworzyły w jednym z portów Dalekiego Wschodu np. Singapore, Kantonie, Szanghaju i t. p. składy — wystawy swoich produktów. W ten sposób ułatwiłyby się odbiorcom tamtejszych rynków poznanie polskiej produkcji i nawiązanie bezpośredniego kontaktu. (AP)

Nowość!

Nowość!

Na sezon wiosenno letni poleca

MATERIAŁY

ubraniowe, płaszcze oraz na kostjmy damskie wylącz.

Z Bielskich fabryk sukna
po cenach dotąd niebywałych
już od zł 18,50 oryginalne
Bielskie.

Zatem wszyscy kupują na piętze

Bielski Skład Sukna
ul. Starowiejska 3 nad Bata,
Tel 2251

Wkrótce nastąpi otwarcie firmy

„KONFEKPOL“

przy ul. Ś-to Jańskiej 40
vis a vis kościoła.

Magazyn konfekcji

Damskiej, męskiej i dziecięcej.

Niniejszem mam zaszczyt JWP. zawiadomić, że z dniem 1-go marca br. przejęłam na własność

PRALNIĘ CHEMICZNĄ I BIELIZNY „ŁODZIANKA“

Mojem staraniem będzie fachową obsługą pozyskać u JWP. zaufanie i uprzejmie proszę o łask. względy i poparcie.

GDYNIA,
Skwer Kościuszki 22
w podwórzu.

Z poważaniem
H. GAJDKA.

„Café Vaterland“

Gdańsk - Langgasse

Po południu i wieczorem
KONCERT

Ballhaus - Ostseeperle

pierwszy dom na miejscu.

Nowy port Olivaerstr 74-75

Otwarty od 8 do 4 rano.

KABARET DANCING

Na cały okres Wielkiego Postu.

Polecamy następujące sery: wzwajcarski, tyllżycki, litewski, limburski, roquefort, romadour, trapistów i inne, w większym wyborze, w każdej ilości po cenach reklamowych nader niskich.

„STER“ Gdynia, ul. Starowiejska 43
tel. 28-14.

Bacność! Bacność!

Najtańsze źródło
wszelkiego rodzaju

mydła do bielizny i toaletowego

Najlepsze gatunki!

szczotki w wielk. wyborze!

Uwaga! dla pp. właścicieli hoteli, restauracji, pralni i t. p. specjalny rabat!

MYDLARNIA REGINA

GDYNIA, ul. Władysława IV nr. 24

BAR OKOCIM

Gdynia, 10 lutego.

Smaczne obiady i dania gorące.

UFA-PALAST

Gdańsk, Elisabethkirchengasse, Telefon 24600.

Wielki film fantastyczny

King Kong

Najwię ksy amerykański film sensacyjny według pomysłu
Edgar Wallace'a

Na nieodkrytej dotychczas wyspie na Oceanie południowym żyje straszliwy świat przedpotopowy. Nieustraszeni badacze podejmują walkę z olbrzymami przedpotopowymi i przywożą do Nowego Jorku żywego goryla-olbrzyma. I tutaj pokazuje film, jak potwór ten pędzi przez ulice Nowego Jorku, wywołując wśród mieszkańców — sceny godne opisów Dantego. **Jest to film jakiego dotychczas nie było** Poza tem krotoczwila. Najnowszy tygodnik i dodatek
Początek w dnie powszednie: o godz. 4, 6, 15, w niedzielę o godz. 3, 5, 7, 9.

Konsulat angielski w Gdańsku przemianowany został na konsulat generalny. Na skutek decyzji rządu brytyjskiego, istniejący dotychczas w Gdańsku konsulat przemianowany został ostatecznie na konsulat generalny. Stanowisko konsula objął dotychczasowy konsul angielski w Amsterdamie p. Robinson.

Produkcja sieci rybackich na wybrzeżu. Morski instytut rybacki pragnąc przyjąć z pomocą biednym rybakom zainicjował wyrób sieci rybackich systemem chałupniczym. Do akcji tej przystąpiło również Polskie Zjednoczenie rybaków morskich, wydając swym członkom materiały potrzebne do wyrobu sieci różnego gatunku. Wyroby te będą następnie sprzedawane innym rybakom.

Swoiste metody konkurencyjnej walki.

Pewne nie tak poczytne jak specjalnie protegowane i urzywilijowane pismo zamieściło onegdaj notatkę pod tytułem „Pierwszy rekord złodziejski”.

W notatce swej wspomniane pismo omawiając fakt skradzenia z terenu hali rybnej beczki śledzi, tendencyjnie usiłuje przemycić winę tego wypadku na karb założonego na terenie Gdyni przedsiębiorstwa wartowniczego „Rekord”, specjalnie uwypuklając rzekomą opieszałość wartownika „Rekordu”, który cieszy się w Gdyni jaknajlepszą opinią i pracuje pod protektoratem Zw. Rezerwistów.

Powody tej niesłusznej napaści na firmę „Rekord” są dostatecznie jasne.

Pismo, o którym mowa, siłą faktów zmuszone jest popierać powstałą ostatnio nową firmę wartowniczą, stworzoną przez jedną z organizacji przysposobienia wojskowego, której torując drogą w zdobywaniu klientów, oczernia od dawna istniejącą firmę „Rekord”.

Tego rodzaju metody konkurencyjnej walki nie odnoszą, co stwierdzić należy, pożądanego skutku, gdyż zainteresowane sfery przemysłowo-handlowe jak w porcie tak i w mieście nie zamierzają rezygnować z usług tak doświadczonej i solidnej firmy, jaką jest „Rekord” wywiązującej się ze swych zadań ku zupełnemu zadowoleniu klientów.

Toruń

Kina:

Mars: „Prokurator Alicja Horn”.

Lira: „Chicago”.

Palace: „Noc w Chicago”.

Światowid: „Prokurator Alicja Horn”.

Teatr Narodowy:

Wtorek o godz. 20-tej „Cyrano de Bergerac”.

Środa o godz. 20-tej Koncert orkiestry symfonicznej St. Namysłowskiego.

Czwartek o godz. 20-tej „Świerszcz za kominem”.

— **Stan wody na Wiśle** w dn. 5 b. m. Zawichost + 2.60, Warszawa 3.24 Płock 2.81, Toruń 3.47, Fordon 3.36, Chełmno 3.28, Grudziądz 3.52, Kczeniowo 3.68, Montawa 3.27, Piekło 3.48, Tążew 3.48, Einlage 2.96, Schief. 2.84.

— **Przytrzymano.** W dniach 3 i 4 bm. przytrzymano w Toruniu 1 osobę za uprawianie gry hazardowej w trzy blaszki, oraz za stawianie czynnego oporu policji, 5 osób za przejazd koleją bez biletu, 1 osobę za urządzanie w stanie pijanym awantur w mieszkaniu i uszkodzenie sprzętów domowych, 1 osobę w podejrzeniu o uprawianie nierządu zarobkowego, 6 osób w podejrzeniu o kradzież i 1 osobę za paserstwo, które osadzono na razie w areszcie policyjnym.

— **Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych** będzie urzędowała w Toruniu w dniu 17 marca b.

r. Zwraca się uwagę właścicieli pojazdów mechanicznych, które mają być zarejestrowane, że podanie o zarejestrowanie pojazdu winno być złożone w Urzędzie Wojewódzkim conajmniej 7 dni przed terminem.

— **Kradzież.** W dniach 3 i 4 bm.

zgłoszono w Toruniu 5 wyp. różnych drobnych kradzieży, z których 4 wykryto, 1 wyp. sprzeniewierzenia, 1 wyp. przywłaszczenia, oraz spisano 5 donies. za przekr. przep. pol. admin. 1 donies. za lichwą pieniężną i 1 donies. za pobicie.

Aresztowanie podpalacza.

Pasierb chciał „nastraszyć” ojczyma.

ŚWIECIE. W dniu 13. 2. 34 około godz. 16,30 powstał pożar w przybudówce chlewa na szkodę rolnika Krügera Artura w Łowinku pow. świecki. W przybudówce znajdowało się około 75 kg. słomy, która się spaliła. Pożar nie rozszerzył się, ponieważ został dość wcześniej przez sąsiadów zauważony i ugaszony w zarodku. Dnia 15 2, br. o godz. 18,45 powstał pożar ponownie w zagrodzie Krügera w drewni obok stodoły, gdzie palił się nagromadzony torf. Pożar został w tym wypadku również ugaszony w zarodku przez sąsiadów. Poraz trzeci powstał pożar u Krügera w dniu 16 2. 34 r. około godz. 19,30 na klepisku w stodołę, gdzie palił się stoma. Pożar ten nie doszedł również do skutku, ponieważ został zlokalizowany, nie wyrzą-

dzając większych szkód. Zabudowania Krügera są ubezpieczone na sumę 8,300 zł. w Zakładzie Ubezpiecz. Wzajem. w Poznaniu. Przeprowadzone dochodzenia ujawniły, że pożary te zostały spowodowane wskutek zbrodniczego, podpalenia przez 20-letniego pasierba poszkodowanego Krügera Fryca, który podczas badania przyznał się do winy.

Wymieniony opisał szczegółowo sposób dokonanych przez siebie podpałen i zeznał, iż nie miał zamiaru spalić zabudowań swego ojczyma, lecz chciał go tylko nastraszyć, ponieważ tak ojczym jego i tegoż żona (małka Fryca) obchodzili się z nim źle i wypędzali go z domu. Krügera Fryca przytrzymał i odstawiono do Sądu Gr. w Świeciu do dyspozycji Prokuratora.

Samobójstwo em. porucznika.

GRUDZIĄDZ. Wczoraj targnął się na swe życie emeryt. porucznik W. P. Zygmunt Nesterowicz, b. kierownik garnizonowej pralni wojskowej. Nesterowicz już od dłuższego czasu cierpiał na rozstrój nerwów. W krytycznym dniu po silnym ataku nerwowym Nesterowicz poprzecinał sobie brzytwą tętnicę u obydwu rąk. Przewieziony do szpitala pomimo natychmiastowej pomocy lekarskiej zmarł.

Zastrzelenie złodzieja.

GRUDZIĄDZ. PAT. W dn. 3 bm. około godz. 8 rano dozorca dworca kolejowego w Grudziądzu, pełniący służbę przy pilnowaniu węgla usiłował rozpędzić bandę złodziei węglowych. Kilku osobników, kradnących węgiel rzuciło się na dozorcę Piątkowskiego, który w obronie własnej strzelił z rewolweru, zabijając jednego z napastników niejakiego S. Zwolińskiego. Na miejsce zajścia przybyły władze sądowe i policyjne. Śledztwo trwa.

Wędzarnia ryb

LEON GRABOWSKI

Toruń — Szczytna 5.

polecą na postne dni codziennie świeże Lososie, Węgorze, Flądry, Pitlingi Śledzie wędzone, Szprotki i wszelkie konserwy rybne. Wiślane minogi 3 szt. 50 groszy.

Foto - Atelier Spychalski

ul. Strumykowa obok kina „Lira”

Wykonuje wszelkie prace dla amatorów.

Wywoływanie — Kopjowanie — Powiększenia — Wyjaśnienia fachowej Przystosowanie gratis Atelier dla portretów przyjmuje do godz. 19-tej.

Paszportowe zdjęcia — Pocztkówki grupowe powiększenia.

Ceny bardzo niskie.

Tanio!

bielizną damską, męską, dziecięcą i galanterję, podszewki na męskie garnitury i damskie po niskich cenach poleca

A. Czechowski

ul. Chełmińska 1.

UWAGA!

Pranie i prasowanie kołnierzyków z połyskiem wykonuję tanio, 2 szt. 35 gr z praniem, 2 szt. 25 gr samo prasowanie. — **K. Osłńska**, Św. Ducha 14.

Tego jeszcze nie było!!!

marzec

K. JAROCIŃSKI

marzec

Telefon nr. 674.

TORUŃ

Rynek Starom. 31.

W czasie od 1. do 31. marca b. r. urzędza

SZCZĘŚLIWY dzień sprzedaży

mianowicie ceny w owym dniu będą obniżone o

75%

Dzień ten jest nieznanym a data jego znajduje się w zapieczętowanej kopercie u Pana notariusza Jana Zakrzewskiego Toruń, ul. Chełmińska 4. i w zaplombowanej skrzynce umieszczonej na wystawie. Oficjalne otwarcie koperty i ogłoszenie daty szczęśliwego dnia przez Pana notariusza Zakrzewskiego nastąpi w dniu 3 kwietnia. Wszyscy Klienci, którzy przedstawią kwity z powyższą datą, otrzymają zwrot 75 procent wpłaconej sumy kupna towarem lub w gotówce.

marzec

Nowości wiosenne na sukienki, kostjomy, płaszcze ubrania męskie już nadeszły. —

marzec

Kredyt!!

na asygnaty dla pp. urzędników i wojskowych na wszelkie towary kolonialne, delikatesowe, wina, kawę, kakao i herbatę najtańsze ceny, największy wybór płatne dopiero 1 kwietnia — udzielamy rabat. Towar wysyłam w dom. **Araczewski**, Chełmińska.

Kupujcie KAWĘ Araczewskiego

dostarczamy

tylko najwyższej jakości gatunki.

Próbki wydajemy gratis.

Herbaty Wysockiego, Szumilina, Kopernika. — Luzem wyborowe gatunki tylko **B. Araczewski**, Chełmińska przy Rynku.

Maszynki do włosów, brzytwy, nożyce, wilki rzeźnicze, noże introligatorskie i inne, ostrzy solinie i tania

SZLIFIERNIA

R. Krause, Podmurna 28.

Przepisuje

na maszynie wszelkiego rodzaju pisma

„Maszynopis”

Toruń, Chełmińska 11, I ptr.

— nad kawiarnią „Savoy” —

Znanej i wyborowej jakości

NASIONA

warzywne, kwiatowe, gospodarcze oraz rośliny, drzewka, krzewy, cebulki kwiatowe itd. — p o l e c a :

B. HOZAKOWSKI, TORUŃ

ul. Mostowa 26 — Skrz. poczt. nr. 1. Specjalny skład i hodowla nasion Zakład Ogrodniczy

Ilustrowany

Katalog Główny na rok 1934

wyszedł już z druku i takowy wysyłam zainteresowanym na życzenie bezpłatnie.

Edmund Lewęglowski

mistrz zegarmistrzowski

Mostowa 34.

Poleca obrączki ślubne budziki, zegary, zegarki i wszelką biżuterję. Wielki wybór — niskie ceny. Własny warsztat reparacyjny.

Pomniki Nagrobki

Figury do Bożychmak, Ogrodzenia z kamienia i żelaza

poleca po znacznie niższych cenach

Toruński Zakład Pomników i Nagrobków

M. WITKOWSKI

mistrz rzeźbiarsko-kamieniarski

TORUŃ, ul. Przy Rzeźni 11.